

Vertaus kymmenestä neitsyestä

Vertaus kymmenestä neitsyestä (Matteus 25:1-13) on painunut monen sanan lukijan mieleen. Usein se luetaan läpi eikä sen merkitystä sen enempää mietitä. Kuitenkin monenlaisia selityksiä on annettu tälle vertaukselle ja jopa tauluja on maalattu tämän vertauksen pohjalta. Kerron yhden lisää.

Aloitan tämän vertauksen selittämisen tuomalla esille aramean, Uuden Testamentin alkuperäisen kielen, käännöksen. Seuraavassa aramean ja kreikan käännös KR38 ovat rinnakkain, jälkimmäinen erotettuna pienemmällä tekstillä, käännöserot on merkitty vahvennetulla tekstillä

1 Silloin taivasten **kuningaskunta** on **verrattava** kymmeneen neitsyeen, niihin, jotka ottivat lamppunsa ja menivät **sulhasta ja morsianta** vastaan.

"Silloin on taivasten **valtakunta oleva** kymmeneen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät **ylkää** vastaan.

2 Mutta viisi heistä oli **viisaita**, ja viisi tyhmää.

Mutta viisi heistä oli tyhmää ja viisi **ymmärtäväistä**.

3 Ja nämä tyhmät ottivat lamppunsa, eivätkä ottaneet öljyä mukaansa.

Tyhmät ottivat lamppunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa.

4 Mutta nämä **viisaat** ottivat öljyä astioissa, lamppujensa kanssa.

Mutta **ymmärtäväiset** ottivat öljyä astioihinsa ynnä lamppunsa.

5 Mutta kun sulhanen viipyi, **he kaikki väsyivät**, ja nukahtivat.

Yljän viipyessä **tuli heille kaikille uni**, ja he nukkuivat.

6 Ja keskellä yötä huudettiin, "katso, sulhanen tulee! Menkää häntä vastaan!"

Mutta yösydännä kuului huuto: 'Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.'

7 Silloin he kaikki nousivat, ja laittoivat lamppunsa valmiiksi.

Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laittoivat lamppunsa kuntoon.

8 Mutta nämä tyhmät sanoivat **niille viisaille**, ”antakaa meille teidän öljyistäne, **katso**, meidän lamppumme **ovat sammuneet**.”

Ja tyhmät sanoivat **ymmärtäväsille**: 'Antakaa meille öljyänne, sillä meidän lamppumme **sammuvat**.'

9 **Nämä viisaat** vastasivat ja sanoivat, ”**miksi?** Ei sitä ole tarpeeksi meille ja teille, mutta menkää te myyjien luokse, ja ostakaa sitä itsellenne.”

Mutta **ymmärtäväiset** vastasivat ja sanoivat: '**Emme voi**, se ei riitä meille ja teille. Menkää **ennemmin** myyjäin luo ostamaan itsellenne.'

10 Ja kun he menivät ostamaan, **sulhanen** tuli, ja ne, jotka olivat valmiina, astuivat hänen kanssaan **sisään juhlatuloon**, ja ovi lukittiin.

Mutta heidän lähdettyään ostamaan **ylkä** tuli; ja ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssansa **häihin**, ja ovi suljettiin.

11 Mutta sen jälkeen myös nämä toiset tulivat, ja sanoivat, ”**herramme, herramme**, avaa meille!”

Ja myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat ja sanoivat: '**Herra, Herra**, avaa meille!'

12 Mutta hän vastasi ja sanoi heille, ”**amen**, minä sanon teille, että minä en teitä tunne.”

Mutta hän vastasi ja sanoi: '**Totisesti** minä sanon teille: minä en tunne teitä.'

13 Sen tähden, **herätkää!** Sillä te ette tiedä **sitä** päivää, ettekä **sitä** hetkeä.

Valvokaa siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä.

Vertauksen **sulhanen** tarkoittaa tietenkin Jeesusta, siitä lienee yksimielisyys. Usein kerrotaan, että morsian on tämä **viiden viisaan neitsyen** joukko, jonka Jeesus tulee hakemaan ja häät alkavat. Ja nämä **viisi tyhmää neitsyttä** on se pelastumattomien joukko, joka ei pääse taivaaseen. Jo tässä vaiheessa selitys menee väärin, koska Raamatun kirjoitusten mukaan kukaan ei mene taivaaseen, vaan Jeesus itse tulee tänne maan päälle taivaasta ja perustaa tuhat vuotta kestävä Kuningaskuntansa. Jo alkusanat (25:1) kertovat, että tämä vertaus liittyy tulevan Kuningaskunnan muodostumiseen ”**Silloin taivasten kuningaskunta on...**”

Aramean käännöksen 25:1 mukaan nämä kymmenen neitsyttä eivät kuitenkaan ole häihin meneviä **morsiamia**, vaan he ovat **häävieraita** ”... **menivät sulhasta ja morsianta vastaan**”. Lisäksi heitä ei tulla noutamaan vaan heidän itsensä **tulee lähteä matkaan**. Tämä lähteminen tulee esille molemmista käännöksistä. Jo pelkästään nämä kaksi erityispiirrettä muiden ohella (kerron niistä myöhemmin) tekevät tästä vertauksesta mielenkiintoisen.

Aloitetaan tämän vertauksen tarkastelu **lampusta**. Sekä viisaat että tyhmät neitsyet omistivat lampun. Raamatun kirjoitusten mukaan **lampu kuvaa Jumalan sanaa**, esim. Psalmi 119:105 kertoo **”Sinun sanasi on minun jalkaini lampu ja valkeus minun tielläni.”** Voidaan sanoa, että kaikilla neitsyillä oli tietoisuus Jumalan sanasta. Mutta sitten tulee ratkaiseva ero. Tyhmillä ei ollut lampuissa **öljyä**. Sitä oli siellä joskus ollut, koska jakeessa 25:8 sanotaan **”... meidän lampumme ovat sammuneet.”** Ainoastaan Jumalan Pyhä Henki voi tuoda lampun (sanan) eläväksi, muutoin sana jää kuolleeksi kirjaimeksi, mikä ei tietenkään valaise ketään. **Öljy kuvaa siis Jumalan Henkeä** ja sen eläväksi tekevää voimaa. Tyhmien neitsyitten joukossa oli varmaan sellaisia, jotka joskus olivat kuuluneet viisaiden joukkoon, mutta sitten ajan myötä he olivat väsyneet tai kokeneet haaksirikon uskon elämässään. Maalliset asiat tai vääryyden harjoittaminen olivat vieneet voiton Jeesuksen tulon odottamiselta. Tällöin elämän päämäärä ja tavoite on kadonnut. Jae 25:5 kertoo, että myös viisaiden joukko väsyi ja nukahti sulhasen tulon odottamiseen. Tähän viisaiden väsymiseen ja nukahtamiseen palaan myöhemmin.

Aika kuluu, mutta sitten alkaa tapahtua. Jae 25:6 kertoo **yösydäimestä, keskiyöstä**. Vuorokausi on vaihtumassa uuden päivän koittaessa. Tämä ilmaisu kuvaa tämän nykyisen maailman ajan päättymistä ja uuden ajan alkamista. On tullut lähtemisen aika. **”katso, sulhanen tulee! Menkää häntä vastaan!”** Tässä vaiheessa kaikki neitsyet nousevat ylös (25:7). Kuitenkin tyhmät havaitsivat, että he eivät pysty lähtemään, heidän **lappunsa ovat täysin tyhjt** (25:8). Tyhmät haluavat, että viisaat luovuttaisivat **osan omasta öljystään** heille. Se on kuitenkin mahdotonta, koska Jumalan Henkeä ei voida koskaan siirtää ihmiseltä toiselle. Juuri sen tähden viisaat aloittavat vastauksen sanomalla **”miksi?”** (25:9).

Sen jälkeen viisaat antavat merkillisen neuvon tyhmille **”menkää te myyjien luokse, ja ostakaa sitä itsellenne.”** (25:9). Neuvo on kuitenkin äärimmäisen huono, koska tämän ohjeen myötä **viisaat ja tyhmät joutuvat lopullisesti eroon toisistaan**. Miksi viisaat antavat tällaisen järjettömältä tuntuvan vastauksen tyhmille? Kyse on ironiasta eli epäsuorasta ivasta. Mieleen tulee nykyajan ”pyhän hengen kauppiaat”, väärät sananjulistajat, joiden kautta tavoitellaan ihmeitä, merkkejä, ennustuksia, voimaa ja voittoa. On olemassa myös eri tavalla voimakkaita ihmisiä ja kirkkolaitoksia, joilla on vaikutusvaltaa ja kykyä sitoa ihmisiä itseensä ja erilaisiin ihmistekoihin oppeihin. Jumalan sana voidaan puhua välttämättä kuitenkin perustotuuksien esille tuominen. Mukana voi olla paljon sanoja ilman sanomaa. Sanat voivat myös kuulostaa kauniilta, mutta samalla niillä voidaan väärentää Jumalan sanaa esim. hyväksymällä ihmisten luomat erilaiset halut ja tavat. Pääasia voi olla se, ettei kenenkään tunteita loukata. Uskonnollisuudella voidaan luoda tunnelmaa ja kaikkea mielihyvää, mutta silloin siitä puuttuu kokonaan Jumalan voima. Kuulostaako tutulta? Eksytykset vievät harhaan ja poistavat ihmisen tietoisuuden siitä, mikä olisi se oikea henkilökohtainen tapa toimia Jumalan luomissa suunnitelmissa. Jumalan Pyhä Henki ja voima saadaan aina ilmaiseksi ilman rahaa ja myyjä. Vertauksen viisaat olivat nähneet ajan saatossa, että tyhmät olivat riippuvaisia ihmisistä sen sijaan että olisivat turvautuneet Herraan. Ja varmaan viisaat olivat aiemmin varoittaneet tyhmiä näistä myyjistä ilman tulosta. Siksi he nyt antavat lopuksi tällaisen ironisen neuvon.

Vertauksen lopulla 25:11-12 on tärkeä lisätieto ja vahvistaa juuri edellä kerrottua. **”herramme, herramme, avaa meille!”** (25:11). Tyhmät halusivat jälkikäteen tulla, mutta Herra sanoi, että Hän ei tunne heitä. Tämä on aivan sama vastaus, mikä löytyy Matteuksen luvusta 7: **”Ei jokainen, joka sanoo minulle, ”herrani, herrani”, astu sisään taivasten valtakuntaan, vaan joka tekee minun**

taivaallisen isäni tahdon.” (7:21). He toimivat Jumalan nimessä ja kuitenkin palvelevat vääryyttä. Nämä ihmiset ylistävät ja palvovat, ja edustavat sitä, mitä Jumalassa ei ole: **”Monet sanovat minulle sinä päivänä, ”herrani, herrani, emmekö me sinun nimessäsi profetoineet, ja sinun nimessäsi ajaneet pois riivaajia, ja sinun nimessäsi tehneet monia voimallisia tekoja? Ja silloin minä julistan heille, että ”aikojen alusta lähtien, minä en ole teitä tuntenut. Menkää pois minun luotani, te vääryyden palvojat!”** (7:22-23 aramean käännös). (Kreikan käännöksen kautta ymmärrys jää vajaaksi, koska se ei kerro vääryyden palvojista vaan laittomuuden tekijöistä, mikä on aivan eri asia)

Sulhanen ja morsian ovat häiden pääkohde. Jeesus on sulhanen, mutta kuka on **morsian?** Miksi neitsyiden määrä on **kymmenen?** Miksi heistä käytetään nimitystä **neitsyt?** Ovatko **neitsyet jo liitossa** ja siksi he eivät tarvitse omia häitä, vaan voivat olla läsnä häävieraisten osassa? Ja mikä on tämä joukko, jonka **täytyy itse lähteä matkaan?** Tiedämme myös, että **häävieraat** saapuvat aina ennen hääparin ilmestymistä juhlapaikalle. Keitä ovat nämä, jotka saapuvat paikalle **ennen häiden alkua?** Tältä pohjalta jatketaan tämän vertauksen tarkastelua. Löytyy vain yksi joukko, johon nämä ehdot voidaan soveltaa hyvin.

Tämä ihmisryhmä on vielä tällä hetkellä **kadoksissa oleva Israelin kansa**, johon kaikki nämä edellä kuvatut erityispiirteet soveltuvat. **Kymmenen** heimon kansa joutui karkotetuksi Israelista yli 2700 vuotta sitten. Kansa oli antanut Jumalalle liittolupauksen Mooseksen välityksellä Hoorebin vuorella ja näin Jumala kutsui sitä **vaimokseen**. Myöhemmin synnin takia kansa joutui eroon Jumalastaan ja sille annettiin erokirja. Kuitenkaan Jumala ei ole hylännyt tätä kadoksissa ja karkotuksessa olevaa vaimoiaan Israelia, josta käytetään usein nimeä **Efraim**, vaan on luvannut kutsua sen takaisin omaan maahansa. **Aviovaimon** ominaisuudessa se ei kuitenkaan enää tarvitse omia häämenoja. Häävieraan osa juhlapaikalla sopii sille hyvin. Sen täytyy kuitenkin itse lähteä kaikkialta sieltä, missä se nyt asuu, kohti Israelia. Raamatun kirjoituksista ei löydy muuta ihmisryhmää kuin **Israel ja Juuda**, joiden tulee itse palata takaisin. Palaamiskutsun kuullessa viisaat lähtevät ja tyhmit jäävät paikoilleen. Kun kutsu kuuluu, niin silloin on lähde. Myyjien takia, niiden jotka syöttävät ihmisille vääristettyä Jumalan sanaa, iso osa ihmisiä ei lähde. Sitten myöhemmin jälkijoukkona siihen ei enää anneta mahdollisuutta. Myös omaisuus ja kaikenlainen kiintyminen tähän maailmaan voivat olla järkyttäviä esteitä lähde. Vertauksen mukaan tämä ei ole viisaiden ongelma, koska heillä on öljyä lampujen palaessa ja valaistessa matkaa kohti juhlapaikkaa Israelia. Seuraavassa lainaus Hesekielin kirjoituksesta luvusta 20:34-38, missä kerrotaan tämän kansan palaamisesta kohti Israelia, vertailun vuoksi sekä aramean että KR33 käännös:

34 Ja minä vien teidät pois kansojen seasta ja kokoan teidät **niistä** maista, joihin olitte hajotetut, väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla.

”Ja minä vien teidät pois kansojen seasta ja kokoan teidät maista, joihin olitte hajotetut, väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla.

35 Ja minä tuon teidät kansojen erämaahan, ja siellä minä **vaadin tilintekoa** teidän kanssanne kasvoista kasvoihin.

Ja minä tuon teidät kansojen erämaahan, ja siellä minä käyn oikeutta teidän kanssanne kasvoista kasvoihin.

36 Niinkuin minä **vaadin tilintekoa** isienne kanssa Egyptinmaan erämaassa, niin minä **vaadin tilintekoa** teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra.

Niinkuin minä kävin oikeutta isienne kanssa Egyptinmaan erämaassa, niin minä käyn oikeutta teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra.

37 Minä **asetan teille sen minun oikeuteni säädöksen**, ja saatan teidät sen liiton **sääntöihin**.

Minä panen teidät kulkemaan sauvan alitse ja saatan teidät liiton siteeseen.

38 Ja minä erotan teistä ne, jotka kapinoivat minua vastaan ja luopuvat **minun sanastani**: muukalaisuutensa maasta minä vien heidät pois, mutta Israelin maahan he eivät tule; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

Ja minä erotan teistä ne, jotka kapinoivat minua vastaan ja luopuvat minusta: muukalaisuutensa maasta minä vien heidät pois, mutta Israelin maahan he eivät tule; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

Israel on siis aviovaimo. Jokainen ymmärtää, että aviovaimo ei tarvitse omia häitä, mutta häävieraan osa on sille sopiva ja joka saapuu juhlapaikalle ennen varsinaisten häiden alkua. Tässä seuraavassa yksi lainaus Jesajan kirjasta luvusta 54:5-6, joissa kerrotaan **vaimo Israelista**

5. Sillä **sinun luojasi** on sinun **aviomiehesi**, **Herra** on hänen nimensä, ja Israelin pyhä on sinun lunastajasi, häntä kutsutaan kaiken maan Jumalaksi.

Sillä hän, joka sinut teki, on sinun **aviomiehesi**, Herra Sebaot on hänen nimensä, sinun lunastajasi on Israelin Pyhä, hän joka kaiken maan Jumalaksi kutsutaan.

6. Sillä Herran **kirkkauden läsnäolo** on kutsunut sinut, kuin hylätyn **vaimon**, ja **hengessä ahdistetun**, niin kuin nuoruuden **pois ajetun vaimon**, sanoo sinun Jumalasi.

Sillä niinkuin hylätyn, syvästi murheellisen **vaimon** on Herra sinut kutsunut - nuoruuden **vaimon**, joka on ollut halveksittu, sanoo sinun Jumalasi.

Entä sana **neitsyt**, mitä siitä voidaan tietää? **Neitsyt viittaa Israelin kansaan** monessa eri Vanhan Testamentin kirjoituksessa. Jeremian luku 31 kertoo kokonaan tämän kadoksissa olevan kansan palaamisesta. Tässä luvussa tätä kansaa kutsutaan monta kertaa nimellä neitsyt (Jeremia 31:4,13,21).

4 Minä rakennan sinut jälleen, ja sinä tulet rakennetuksi, **neitsyt Israel**. Sinä kaunistat itsesi jälleen käsirummuillasi ja lähdet iloitsevaisten karkeloon.

13 Silloin **neitsyt** iloitsee karkelossa ja nuorukaiset ja vanhukset yhdessä. Minä muutan heidän surunsa riemuksi, annan heille lohdutuksen ja ilon heidän murheensa jälkeen.

21 Pystytä itsellesi kivimerkkejä, aseta itsellesi tienviittoja, paina mieleesi tie, polku, jota olet kulkenut. Palaja, **neitsyt Israel**, palaja näihin kaupunkeihisi.

Sitten on vielä käsittelemättä **morsian**. Häät ilman morsianta eivät ole häät, sulhanen jo tiedetään, mutta kuka on morsian. Morsian on se joukko, mikä ei ole Israelin kansaa eli Jaakobin jälkeläisiä, ja jotka ovat kuolleet uskossa Kristukseen historian saatossa tai jotka ovat vielä elossa Jeesuksen (Jeshuan) tullessa maan päälle hallitsemaan Kuningaskuntaansa. Kristuksessa (Messiaassa) kuolleet herätetään haudoistaan ja heihin liittyvät maan päällä elossa olevat. Uskomattomat ihmiset, joista käytetään nimitystä luste, ovat kuolleet tai hävinneet pois enkelien toimesta hetki ennen tätä tapahtumaa. Uskossa kuolleet haudoista herätetyt ja elossa olleet Herran omat kootaan yhteen avaraan paikkaan Israeliin enkelien toimesta häätjuhliä varten. Näin kaikki Jeesukseen uskoneet ovat saaneet saman aseman Herransa edessä. Laitan kaksi lainausta näistä Jeesuksen tulon päivistä Matteus 24:30-31

30 Ja silloin taivaissa **tulee näkyviin** ihmisen pojan merkki, ja silloin kaikki maan **perhekunnat tanssivat**, ja he näkevät sen ihmisen pojan, joka tulee pilvien yllä, **taivasten voimien ja monien ylistysten kanssa**.

(”Merkki” on tässä kohdassa häätjuhlien alkamisen merkki. Täysin eri sana kuin tavalliset ”merkit”.)

Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella.

31 Ja hän lähettää enkelinsä, sen suuren pasunan kanssa, ja he kokoavat **ne valitut, hänen omansa**, neljästä **tuulesta**, ja **taivasten ääriin saakka**.

Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasunan pauhatessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmalta, taivasten ääristä hamaan toisiin ääriin.

ja 1.kirje tessalonikalaisille 4:16-17

16 Koska hän, meidän Herramme **käskyn kautta**, ja **sen enkelijohtajan** äänen kautta, ja Jumalan pasunan kautta, on laskeutuva taivaista, ja ne kuolleet, jotka ovat **Messiaassa**, tulevat nousemaan ensin.

Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin;

17 Ja silloin me, jotka olemme niitä jäljelle jääneitä, jotka elämme, **vietään pois** heidän kanssaan **kuin yhtenä pilvenä, meidän Herramme tapaamiseen avaralla paikalla**, ja siten me saamme olla kaikki ajat meidän Herramme kanssa.

sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa.

Ei siis ole mitään salaisia pilviin tempaamisia ja pilvissä tapahtuvia hääjuhlia, kuten kuulee opetettavan. Seemiläisen sanonnan mukaan pilvi tarkoittaa suurta ihmisjoukkoa kuten heprealaiskirjeen 12:1 myös kertoo. Laajalle levinnyt salainen pilviin tempaamisoppi on saanut alkunsa 1830-luvulla jesuiittajärjestön toimesta ja se on levinnyt laajalle tietyissä piireissä, vaikka se on ristiriidassa Jumalan sanan kokonaisilmoituksen suhteen. Alkuperäinen aramean kirjoitus tekee tämän myös selväksi.

Alkupuolella kirjoitin, että viisaiden väsymiseen ja nukahtamiseen palaan myöhemmin. **”Mutta kun sulhanen viipyi, he kaikki väsyivät, ja nukahtivat.”** (25:5)

Tämä voidaan selittää historiallisena pitkänä ajanjaksona. Kuten edellä luettu, vertaus neitsyeistä koskee Israelin kadonnutta kansaa kaukaa 2700 vuoden takaa. Karkotuksen jälkeen heillä on varmaan ollut tietoisuus omasta alkuperästä ja myös siitä, että jonain päivänä Jumala kutsuu heidät takaisin kotiin. Mutta ajan kuluessa sukupolvien vaihtuessa tietoisuus alkuperästä ja paluusta hävisi. Kaikki ovat nukkuneet tämän asian suhteen, myös ne joilla on ollut usko Herraan. Kristillisten seurakuntien väärät opit ja korvausteologia (seurakunta on mukamas korvannut Israelin!) ovat estäneet tehokkaasti tähän tietoisuuteen heräämisen. Tänä päivänä käänne on kuitenkin tapahtunut, kadonnut Israel on heräämässä ja samalla viisaat neitsyet varustautuvat öljylamppujensa kanssa herätellen nukkuvia kanssaihmissiä!

07022015JK jouninkootut.info